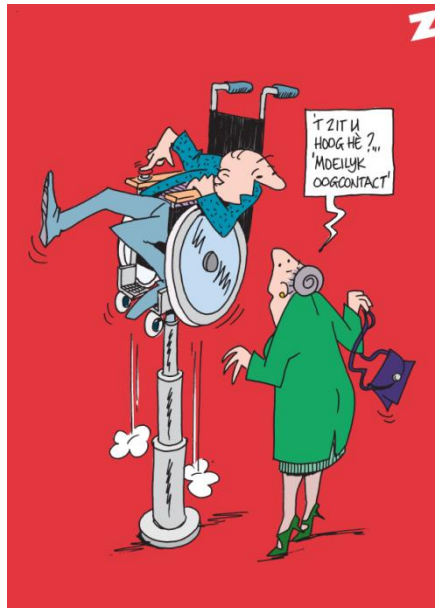
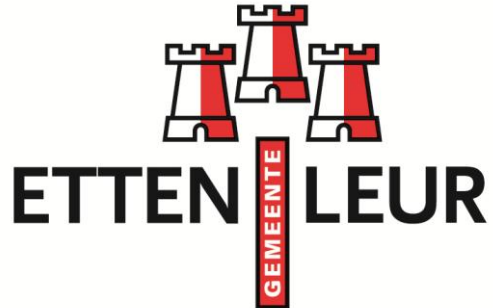

Toegankelijke Evenementen

Inleiding

Heel het jaar door vinden er in Etten-Leur grote en kleine festivals, braderieën, markten en andere evenementen plaats. En bij al deze activiteiten streeft de organisatie maar naar één ding: er voor zorgen dat iedereen optimaal kan genieten!

Klein, groot, jong, oud, met of zonder beperking: Iedere bezoeker heeft zo zijn eigen wensen. Het valt dan ook niet altijd mee om het iedereen helemaal naar de zin te maken. Deze folder biedt de belangrijkste handvatten om zo veel mogelijk mensen zich 'welkom' te laten voelen.

Welkom zou voor iedereen moeten gelden, mét of zonder beperking. In de huidige wet- en regelgeving is het discrimineren of buitensluiten op basis van een handicap zelfs verboden. Niet voor niets zou het uitgangspunt daarom moeten zijn dat een evenement bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar is voor iedereen.

Deze folder is een aanvulling op verplichte zaken zoals vermeld in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), de evenementenvergunningen en richtlijnen met betrekking tot veiligheid.

Per hoofdstuk wordt ingegaan op de belangrijkste onderdelen en adviezen voor het toegankelijk maken van evenementen. Heel veel zaken kunnen worden opgelost met het GBV-principe. GBV staat voor Gezond Boeren Verstand.

Organisatie

In dit hoofdstuk worden enkele zaken behandeld die op voorhand specifieke aandacht vragen van de organisatie. Te denken valt aan locatiekeuze en vergunningen, maar ook een aantal keuzes over te benaderen deelnemers en het publiek (de doelgroepen) dat men wil bereiken.

Onderdeel	Advies
Tijdelijke voorzieningen	Zowel tijdens evenement als bij op- en afbouw bestaande infrastructuur en/of voorzieningen niet hinderen of tijdelijke maatregelen treffen
Betrekken lokale partijen	Lokale belangenbehartigers, zoals gehandicaptenplatform of Wmo-adviesraad, vroegtijdig informeren en zo mogelijk betrekken
Informeren deelnemers	Door het streven naar een zo toegankelijk mogelijk evenement duidelijk vooraf te communiceren met alle deelnemers (standhouders etc.) kunnen zij hieraan ook een bijdrage leveren
Doelgroepen / leeftijd	Voorzieningen afstemmen op het te verwachten publiek: rustpunten voor ouderen, commode voor jonge ouders, etc.
Specifieke voorzieningen en doelgroepen	Rekening houden met bijzondere wensen van bezoekers, zoals visuele-, auditieve-, motorische of verstandelijke beperking, allergie

Informatie vooraf

Om onzekerheden over bijvoorbeeld de toegankelijkheid te voorkomen is informatie vooraf cruciaal. Bezoekers met een beperking zullen een bezoek pas plannen nadat hen duidelijk is geworden wat er aan voorzieningen aanwezig is.

Onderdeel	Advies
Praktische informatie	Informatie over bereikbaarheid en toegankelijkheid, zoals OV, parkeren, toiletten etc.
Terrein- of gebouwomschrijving	Bezoekers vooraf omschrijving geven van terrein/gebouw, inclusief weersafhankelijkheid
Lay-out en inhoud folders	▪ Duidelijk leesbare informatie ▪ Strak lettertype met voldoende contrast ▪ Pictogrammen hebben de voorkeur

Medewerkers

Mensen met een beperking willen niet speciaal benaderd worden. Ze hebben niks aan betutteling en medelijden. Dit geldt ook voor vrijwilligerswerk. Dit is niet voorbehouden aan mensen zonder beperking. Laat als het zo uitkomt ook mensen met een beperking in de organisatie meedraaien.

Onderdeel	Advies
Bejegening	Spreek mensen met een handicap rechtstreeks aan en niet via hun begeleider of metgezel.
Medewerkers met beperking	Medewerkers met beperking betrekken in organisatie en/of uitvoering

Bereikbaarheid

Onder bereikbaarheid wordt verstaan dat de weg vanaf de plaats van aankomst (OV-halte, parkeerplaats) tot in het evenement drempelloos kan plaatsvinden. Ook het reizen naar een evenement toe (verplaatsing) is een onderdeel van de bereikbaarheid.

Onderdeel	Advies
Gehandicapten-parkeerplaats	2% van totaal, duidelijk herkenbaar en zo dicht mogelijk bij entree
Informatie bereikbaarheid	Opnemen in de informatie vooraf (site en folders)
Transfer	Bij grote afstanden extra vervoersmogelijkheid (busje, golfkarretje) tussen parkeren en entree
Stopplaats, Kiss&Ride, regiotaxi, touringcar	Mogelijkheid om (buiten verkeersstroom en nabij entree) personen in- en uit te kunnen laten stappen

Entree

De hoofdentree tot het evenement is het visitekaartje van het evenement. Een snelle, veilige toegang is gewenst. Voorzieningen als kassa's en garderobe dienen benaderbaar en bruikbaar te zijn voor een zo breed mogelijk publiek.

Onderdeel	Advies
Toegankelijke entree	Hoofdentree toegankelijk of duidelijke verwijzing naar alternatieve toegang. Tourniquets, draaihekken etc. zijn in principe niet toegankelijk.
Kassa	Benaderbaar en bruikbaar (betalen) vanuit rolstoel of alternatieve oplossing (PIN- / Chipapparaat los)
Garderobe	Benaderbaar en bruikbaar vanuit rolstoel
Alternatieve toegang	Indien grote drukte bij de entree wordt verwacht heeft een (rustige) alternatieve entree de voorkeur. Dit voorkomt dat gasten in het gedrang komen. Eventueel te combineren met VIP-toegang.
Detectiepoortjes	Bij detectiepoortjes altijd een alternatieve toegang maken of poortjes uitschakelbaar. Dit in verband met pacemakers en andere medische hulpmiddelen

Bewegwijzering en Informatie

Een heldere informatievoorziening is voor iedereen van belang. Voor mensen met een beperking is het van belang dat rekening gehouden wordt met specifieke extra's zoals de hoogte van de informatieborden, de leesbaarheid en vooral de duidelijkheid. Heldere pictogrammen komt de groep mensen met een verstandelijke beperking ten goede. Hoewel niet geldend voor de totale bezoekersgroep is het rolstoelsymbool bij parkeren, entree en toiletten wel het best herkenbare beeldmerk.

Onderdeel	Advies
Duidelijk en eenduidig	Alle communicatiemiddelen op elkaar afgestemd. Gelijklopende benamingen, stijl en kleurgebruik
Leesbaar en begrijpelijk	Voldoende lettergrootte, contrast, en zo veel mogelijk pictogrammen toepassen
Informatie voor blinden en slechtzienden.	Informatie op papier bij voorkeur ook (gedeeltelijk) als gesproken informatie verstrekken of eventueel (gedeeltelijk) in braille
Informatie voor doven en slechthorenden	Gesproken informatie bij voorkeur ook (gedeeltelijk) op papier verstrekken
Geleidelijnen	Met name op gevaarlijke plaatsen zoals oversteek geleidelijnen aanbrenge. Er bestaan tijdelijke (oprolbare) geleidelijnen.

Terrein / Gebouw

Na opbouw van het evenement is het slim om een aantal vrijwilligers met een beperking (leden van het plaatselijke gehandicaptenplatform) de opstelling te laten testen. Als er problemen zijn kan dan enerzijds nog wat geschoven worden, anderzijds kan dit ook gecommuniceerd worden als 'niet toegankelijk deel' van het evenement. Het eerlijk vertellen dat delen van een evenement niet (goed) toegankelijk zijn is ook een vorm van toegankelijkheidsinformatie.

Onderdeel	Advies
Toegankelijk	Alle doorgangen $\geq 0,90\text{m}$, hoogteverschillen $\leq 2\text{cm}$
Doorgankelijk	Looproutes voldoende breed $\geq 1,50\text{m}$
Loopoppervlak, ondergrond	Gebruik een vaste, liefst verharde ondergrond die hard en stroef is en blijft, ook bij nat/glad weer
Alternatieve routes	Indien nodig alternatieve toegankelijke routes aanbrenge, voorzien van bewegwijzering.
Ontoegankelijke delen	Ontoegankelijke terreindelen goed communiceren. Dit geldt ook voor delen die ontoegankelijk zijn voor hulp- en geleidehonden
Kabels	Buiten looproute leggen of voorzien van kabelbrug

Rustpunten / Zit- en schuilgelegenheden

Als er één item is waar veel vraag naar is, dan zijn het rustpunten. Evenemententerreinen zijn veelal opgebouwd op grote oppervlakten. Daar komt dan ook nog de transfer van parkeerplaats naar het terrein of het gebouw bij. Rustpunten langs deze route, maar vooral tactisch geplaatst op het terrein zullen goed gebruikt worden. Niet alleen door bezoekers met een beperking, maar door iedereen. Bij schuilgelegenheden dient rekening gehouden te worden dat mensen die gebruik maken van een hulpmiddel (rollator, scootmobiel of hulphond) meer plaats innemen dan een reguliere bezoeker.

Onderdeel	Advies
Voldoende rustpunten	Voldoende rustpunten, ook bij attracties/stands etc.
Schuilgelegenheid	Schuilgelegenheden, beschutting tegen wind, regen én zon. Voorzien van zitgelegenheid
Zitgelegenheden	Enkele zitgelegenheden voorzien van rug- en armleuning

Sanitair

Vaak is er op een evenement niet gedacht aan een toegankelijk toilet voor gehandicapten. Het plaatsen van tijdelijke voorziening kan dit ongemak oplossen. Steeds meer bedrijven spelen in op deze behoefte waardoor het huren van een geschikt tijdelijk toilet beter betaalbaar wordt.

Onderdeel	Advies
Herkenbaarheid	Sanitair herkenbaar en op logische plaats (centraal)
Invalidentoilet	▪ Invalidentoilet(-ten) beschikbaar, ▪ Er zijn mobiele toegankelijke toiletten te huur.
Wachtgelegenheid	Zitgelegenheden of rustpunt nabij toiletten

Horeca

Met name de vrijwilligers actief binnen de horeca zouden goed moeten kunnen inspelen op wensen van bezoekers met een beperking. Hier komen namelijk niet alleen de fysieke zaken naar voren (onderrijdbaarheid tafels, zelfbediening) maar ook zaken als voedselintolerantie en 'gastheerschap' van het bedienend personeel.

Onderdeel	Advies
Bruikbaarheid	Bar, buffet, tafels etc. geheel toegankelijk en bruikbaar
Betalen / bonnen	PIN- / Chipapparaat los
Tafels en stoelen	▪ Opstelling zodanig dat enkele doorgangen vrij blijven, ook bij drukte ▪ Tafels onderrijdbaar, stoelen met rug- én armleuning ▪ Bijvoorbeeld picknicktafels met rolstoelplaats plaatsen
Bar/buffet	▪ Hoogte maximaal 1,00m+ bij voorkeur gedeelte op 0,80m+
Diëten, allergieën	▪ Mogelijkheid voor bereiden van diëten ▪ Allergie-informatie (ingredienten) beschikbaar.
Bijzondere wensen	Houd rietjes beschikbaar en een speciaal drinkbakje voor hulp-honden
Hulp- en geleidehonden	Horeca toegankelijk voor hulp- en geleidehonden

Toeschouwersplaatsen

Om te voorkomen dat bezoekers met een handicap een 'status aparte' krijgen, moet gewaakt worden voor een specifieke opstelling voor rolstoelers. Een evenement wordt vaak in gezinsverband bezocht. Hou rekening met de opstelplaatsen te midden van reguliere plaatsen. Maak je verhogingen om beter zicht te hebben op bijvoorbeeld een podium let dan ook hier op 'samen genieten'.

Onderdeel	Advies
Zitplaatsen	Goed en veilig bereikbaar. Enkele zitplaatsen voorzien van rug- én arMLEuning
Rolstoelplaatsen	- Aantal $\geq$ 2-5%, of afgestemd op doelgroep - Goed en veilig bereikbaar, voldoende groot 0,90x1,20 + voldoende manoeuvreerruimte
Trappen en opstapjes	Goed gemarkeerd en voorzien van leuning
Gelijkwaardigheid	Opstelplaatsen voor rolstoel, scootmobiel etc. zo gelijkwaardig mogelijk, niet afgezonderd
Uitzicht	Uitzicht vanaf alle zitplaatsen controleren
Veiligheid	Veiligheid vanaf alle zitplaatsen controleren. Rekening houden met vrijhouden vluchtwegen

EHBO en veiligheid

Het is niet nodig om bij evenementen waar mensen met een beperking komen een te grote nadruk te leggen op EHBO. Wel prettig is het als deze mensen wat specialisaties hebben omtrent specifieke situaties die bij chronische ziekten of handicaps kunnen ontstaan. In het kader van veiligheid is een extra check van het terrein c.q. het gebouw wel op zijn plaats. Het is prachtig om iedereen binnen te laten, maar bij ontruiming dient ook iedereen snel en veilig te kunnen vertrekken.

Onderdeel	Advies
EHBO	Goede en voldoende EHBO-voorzieningen in overleg met gemeente
Veiligheid	Controle terrein/gebouw op veiligheid vóór ingebruikname. Eventueel tijdelijke voorzieningen zoals evacuatiestoel
Speciale doelgroepen	EHBO voorbereid en bekend met specifieke doelgroepen (rolstoel, verstandelijke handicap, blind, doof etc.)
Noodomroep, Alarm	▪ Centrale omroepmogelijkheid voor calamiteiten ▪ Alarmsignalen zo veel mogelijk combineren met alarmlichten in verband met auditief gehandicapten

